

Program Profilaktyczno - Wychowawczy

Zespołu Szkół nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY

- Konstytucja RP
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty – Dz. U. z 2004r. nr 256. Poz. 2572 z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz.1591)
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.(zwłaszcza Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o Zdrowiu Publicznym.
- Konwencja Praw Dziecka.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZEGO

Wychowanie to wspieranie dziecka/nastolatka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. (art.1 pkt. 3 ustawy Prawo oświatowe).

Szkolny program PW jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze oraz profilaktyczne zarówno szkoły jak i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy profilaktycznej, a także wychowawczej skierowane do Dyrektora Szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga, Samorządu Uczniowskiego, pracowników obsługi szkoły oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań profilaktycznych, dydaktycznych oraz wychowawczych.

Szkolny program PW jest dokumentem zawierającym treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów.

III. CELE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZEGO

- wspieranie ucznia w osiągnięciu dojrzałości w zakresie pięciu sfer: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej
- podejmowanie działań profilaktycznych, jako interwencji wzmacniającej, korygującej i uzupełniającej wychowanie
- wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi
- ograniczenie i likwidowanie czynników, które zaburzają rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia oraz wzbogacanie czynników sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi i zdrowemu stylowi życia
- zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego
- wzbudzanie motywacji do nauki
- rozwijane zainteresowań uczniów
- przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym
- wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowania norm, wartości, autorytetów)

- integrowanie zespołów klasowych
- wpajania podejmowania świadomych decyzji
- uczenia asertywności
- stworzenie uczniom możliwości przynależności do pozytywnych grup rówieśniczych, kół zainteresowań, zespołów sportowych itp.
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych
- budowanie dobrych relacji z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych przez nauczycieli
- rozbudzanie wrażliwości na piękno i różnorodność świata oraz przyrodę
- uwrażliwianie uczniów w związku z niebezpieczeństwem wynikającym z potencjalnych zagrożeń w Internecie
- zachęcanie do pracy w szkolnym wolontariacie.

IV. CHARAKTERYSTYKA SYLWETKI ABSOLWENTA ZESPOŁU SZKÓŁ NR 3

1. Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu na miarę swojego wieku w sferze rozwoju intelektualnego i emocjonalnego jest:

- odpowiedzialny, pracowity, posiada też znaczną wiedzę
- zna swoje obowiązki, wypełnia je
- potrafi skutecznie się uczyć
- potrafi twórczo i samodzielnie myśleć
- rozumie potrzebę zdobywania wiedzy, rozwijania swoich umiejętności, talentów i zainteresowań

- sumiennie wywiązuje się z powierzonych prac oraz samodzielnie podejmowanych działań
- umie korzystać ze swoich praw
- szanuje własne i społeczne mienie
- potrafi przedstawić swoje poglądy, szanuje zdanie innych
- posiada znaczną wiedzę o otaczającym go świecie
- z dystansem podchodzi do informacji ze źródeł środków masowego przekazu, odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych
- potrafi umiejętnie wyrażać swoje uczucia, zarówno pozytywne jak i negatywne
- uczciwy, koleżeński
- cehuje go odwaga, umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i jest gotów ponieść konsekwencje takiego zachowania
- jest zawsze szczery i prawdomówny wobec kolegów i pedagogów
- zawsze chętnie pomaga kolegom zarówno w nauce jak i sprawach życiowych
- stara się dokonywać racjonalnej oceny sytuacji i adekwatnie do niej reagować
- posiada umiejętność nawiązywania właściwego kontaktu z innymi ludźmi
- dostrzega własne i innych niewłaściwe zachowanie, umie odnieść je do systemu etycznego opartego na wartościach humanitarnych

2.Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu na miarę swojego wieku w sferze rozwoju fizycznego:

- aktywnie i bezpiecznie spędza swój czas wolny
- chętnie bierze udział w różnego rodzaju działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły
- dba o estetykę wyglądu oraz higienę osobistą

- rozumie potrzebę zdrowego trybu życia
- prezentuje postawę współzawodnictwa zamiast rywalizacji (postawę prowadzącą do pozytywnego przyjmowania sukcesów i porażek)

3. Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu na miarę swojego wieku w sferze rozwoju społecznego jest:

- odpowiedzialny za swoje czyny i dobro wspólne
- bezinteresownie pomaga innym
- odnosi się z szacunkiem do dorosłych i rówieśników
- wspiera i otacza opieką młodszych
- zachowuje się kulturalnie
- rozumie wartość życia ekologicznego
- nabywa nawyki gospodarności
- zna symbole narodowe, prezentuje postawę patriotyczną, szanuje wspólne dobro
- umie skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, poprawnie posługuje się językiem ojczystym
- potrafi bezinteresownie pomagać innym.

4. Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu na miarę swojego wieku w sferze rozwoju duchowego:

- zna naukę Kościoła Katolickiego w wymiarze właściwym dla danego etapu kształcenia
- stara się postępować zgodnie z wartościami chrześcijańskimi
- zna i docenia wartość rodziny oraz pielęgnowanych w niej postaw
- jest kulturalny, wrażliwy, tolerancyjny

- jest taktowny, życzliwy wobec otoczenia
- umie odróżnić dobro od zła, jest empatyczny, potrafi dostrzec piękno przyrody
- swoją postawą wyraża szacunek wobec ludzi innych ras, wyznaczeń, przekonań

5. Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu jako dorosły i dojrzały człowiek w sferze rozwoju intelektualnego i emocjonalnego powinien:

- posiadać wiedzę i umiejętności określone programem szkoły podstawowej w stopniu, na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje
- posiadać umiejętności uczenia się, wykorzystywania różnych źródeł technik naukowych, zastosowania wiedzy w praktyce
- być odpowiedzialnym za własną naukę
- umieć rozpoznawać własne zdolności intelektualne, artystyczne, predyspozycje, takie jak: siła i wytrzymałość fizyczna, odporność psychiczna, cierpliwość, zmysł organizacyjny
- umieć rozpoznawać własne słabości, aby móc je pokonywać
- umieć dostrzec zależności przyrodniczo-matematyczne, prawidłowości zjawisk przyrody
- rozwiązywać problemy w twórczy sposób
- umieć pracować w zespole, podejmować pracę grupową
- mieć poczucie autonomii z jednoczesną świadomością więzi społecznych
- reagować na wszelką przemoc
- umieć dzielić się swoim doświadczeniem, prowadzić otwartą rozmowę, udzielać pomocy i wsparcia
- potrafić podejmować prawidłowe decyzje

- prezentować wysoką kulturę osobistą i nawyki dobrego wychowania
- mieć potrzebę aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym
- umieć współpracować z dorosłymi
- akceptować samego siebie
- umieć prezentować swoją wartość i umiejętności
- rozbudzać w sobie potrzebę ciągłego rozwoju

6.Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu jako dorosły i dojrzały człowiek w sferze rozwoju fizycznego powinien:

- znać funkcjonowanie własnego organizmu
- umieć troszczyć się o swoje zdrowie poprzez pozytywne myślenie, higieniczne nawyki, unikanie nałogów
- potrafić aktywnie i bezpiecznie spędzać czas wolny
- być śmiałym w swobodnej ekspresji: plastycznej, ruchowej, muzycznej
- mieć świadomość odrębności płci

7.Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu jako dorosły i dojrzały człowiek w sferze rozwoju społecznego powinien:

- sprawnie komunikować się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występować przed publicznością
- efektywnie prezentować własne stanowisko z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi
- poszukiwać, porządkować i krytycznie analizować informacje pochodzące z dostępnych źródeł
- kreatywnie rozwiązywać problemy wykorzystując metody i narzędzie wywodzące się z informatyki
- aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju

- brać odpowiedzialność za swoje czyny i dobro wspólne
- bezinteresownie pomagać innym
- odnosić się z szacunkiem do dorosłych i rówieśników
- wspierać i otaczać opieką młodszych
- zachowywać się kulturalnie
- znać dziedzictwo ludzkości
- rozumieć wartość życia ekologicznego
- nabywać nawyki gospodarności
- znać symbole narodowe, prezentować postawę patriotyczną, szanować wspólne dobro.

8. Absolwent ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu jako dorosły i dojrzały człowiek w sferze rozwoju duchowego powinien:

- kierować się w życiu podstawowymi wartościami, takimi jak: rodzina, miłość, przyjaźń, szacunek, wiara, spokój, wolność, mądrość, szczerść, prawda
- mieć szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci
- potrafić zachować empatycznie wobec potrzebujących
- potrafić angażować się w zadania wolontariatu
- swobodnie wyrażać emocje, wątpliwości
- bezpiecznie poruszać się w przestrzeni cyfrowej.

V. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY

1.Diagnoza jakości funkcjonowania uczniów

Uczniowie ZS nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu:

- angażują się w pomoc rówieśniczą
- uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych
- uczestniczą w pracach samorządu szkolnego
- reprezentują szkołę w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych
- wykazują wysoką frekwencję
- włączają się w wolontariat
- budują konstruktywne więzi rówieśnicze

2.Identyfikacja sukcesów wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Nasza szkoła w ramach działań wychowawczo - profilaktycznych:

- zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego
- motywuje do nauki
- rozwija zainteresowania uczniów oraz przeciwdziała niepowodzeniom szkolnym
- promuje zdrowy styl życia

- wspomaga rozwój moralny uczniów
- integruje zespoły klasowe
- uczy asertywności
- stwarza możliwość przynależności do pozytywnych grup rówieśniczych, kół zainteresowań, zespołów sportowych
- wspomaga rodziców prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych
- buduje dobre relacje z rodzicami
- wyposaża i organizuje pracownie przedmiotowe
- umożliwia nadrabianie zaległości

3. Identyfikacja porażek wychowawczych i profilaktycznych szkoły

- przypadki naruszenia dyscypliny szkolnej są na bieżąco omawiane
- obserwujemy wzmożone korzystanie przez uczniów z Internetu
- wskaźnik zachowań dysfunkcyjnych w środowisku szkolnym i poza nim jest niski
- nie odnotowujemy spożywania substancji psychoaktywnych. Podobnie wygląda sytuacja jeśli chodzi o sięganie po alkohol w szkole.

4.Identyfikacja źródeł zewnętrznego wsparcia wychowawczego i profilaktycznego.

Działalność profilaktyczno-wychowawcza szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością następujących instytucji:

- a. placówki kulturalno – oświatowe (Miejska Biblioteka Publiczna, Tarnobrzski Dom Kultury, Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega)
- b. placówki oświatowo – opiekuńcze (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza, Placówki Doskonalenia Zawodowego).

c. wymiar sprawiedliwości (sąd, policja)

VI. KONSTRUOWANIE STRATEGII PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY

Ramowa tematyka działań wychowawczo-profilaktycznych:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych.
2. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami, pomiędzy szkołą.
4. Kształtowanie pożądanych postaw i zachowań uczniów.
5. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.
6. Uczenie samorządności i demokracji, kształtowanie postaw prospołecznych.
7. Edukacja środowiskowa i regionalna.
8. Wychowanie proeuropejskie.
9. Kształtowanie postawy empatii i solidaryzowania się z drugim człowiekiem.
10. Profilaktyka zachowań ryzykownych i patologii społecznych.
11. Rozwijanie zainteresowań uczniów.
12. Uczenie świadomego kontaktu z kulturą, rozbudzanie wrażliwości estetycznej.

13. Ukierunkowanie na dalsze kształcenie się i przygotowanie do wejścia na rynek pracy.
14. Wychowanie do życia w rodzinie.
15. Kształtowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, m. in. poprzez rozwój kultury fizycznej, turystykę oraz propagowanie zachowań prospołecznych i ekologii.
16. Motywowanie uczniów do sukcesu szkolnego na miarę swoich możliwości.

Plan działań profilaktyczno - wychowawczych

Lp.	Zadania	Cele wychowawcze	Formy realizacji	Odpowiedzialni
1	Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych	- uczeń zna swoje prawa i obowiązki - uczeń wie, w jaki sposób powinien reagować w sytuacjach zagrożenia i zachowuje się z godnie z zasadami bezpieczeństwa - uczeń wie, że w szkole wykorzystuje się kamery monitoringu do zapewnienia bezpieczeństwa.	- apel inauguracyjny rok szkolny - zajęcia integracyjne dla kl. I-szych - szkolenie BHP - zajęcia profilaktyczne z policjantem - tematyka godzin wychowawczych - próbne alarmy	Dyrekcja Inspektor BHP Wychowawcy Pedagog szkolny
2	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej	- uczeń wie, że szkoła stwarza mu warunki do wyrównywania szans edukacyjnych - uczeń ma większą świadomość świadczonej wobec niego pomocy psychologiczno-pedagogicznej - nauczyciele świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniowi oraz poprawiają jakość systemu kształcenia i wychowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - działania szkoły podtrzymują więzi rodzinne oraz integrują młodzież w społeczności lokalnej.	- diagnoza indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz rozpoznanie indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów - utworzenie w szkole zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej - opracowanie, realizacja i ewaluacja planu działań wspierających WOPFU	Dyrekcja Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog

			i IPETU	
3	Budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami, pomiędzy szkołą a domem rodzinnym	- uczeń zna swoje środowisko szkolne - uczeń zna nauczycieli uczących w szkole - szkoła utrzymuje właściwe kontakty ze środowiskiem wychowawczym uczniów, - wychowawca ma dobrze rozpoznaną sytuację opiekuńczo wychowawczą swoich uczniów, - szkoła doskonali formy współpracy z rodzicami oparte na zaufaniu, życzliwości i jasnych zasadach.	- właściwa, szeroka informacja na temat działalności szkoły (strona internetowa szkoły, materiały promocyjne o szkole, artykuły w prasie lokalnej, przedsięwzięcia angażujące społeczność pozaszkolną i rodziców) - współpraca z instytucjami wspierającymi opiekuńczo wychowawczą rolę rodziny - zebrania z rodzicami, - działania zgodne z procedurami obowiązującymi w szkole, uwzględniającymi udział rodziców - zapoznanie i opiniowanie przez rodziców podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły - ścisła współpraca z Radą Rodziców jako jednym z głównych organów Szkoły - pedagogizacja rodziców - uroczystości szkolne - zajęcia integracyjne dla klas pierwszych, - wycieczki klasowe - konkursy, olimpiady itp.; - formy pracy nauczyciela z uczniem słabym i uczniem zdolnym.	Dyrekcja Nauczyciele Wychowawcy klas Pracownicy szkoły Rodzice Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog

4	Kształtowanie pożądanych postaw i zachowań uczniów	- uczeń ma poczucie swojej wartości - uczeń posiada umiejętność prawidłowego komunikowania się z drugim człowiekiem - uczeń rozpoznaje sytuację trudną i potrafi sobie z nią poradzić - uczeń prawidłowo gospodaruje swoim czasem - uczeń dba o jakość pracy - uczeń potrafi współpracować w zespole - uczeń umie się uczyć - uczeń jest koleżeński.	- jasne, czytelne zasady zachowania w szkole i poza nią zawarte w podstawowych dokumentach pracy szkoły - warsztaty, treningi rozwijające pożądane postawy i zachowania - lekcje wychowawcze - zajęcia z pedagogiem szkolnym - zajęcia lekcyjne - przedsięwzięcia na rzecz drugiego człowieka - promowanie uczniów aktywnych, działających na rzecz rozwoju swoich zainteresowań i na rzecz drugiego człowieka, - nagradzanie postaw pożądanych	Dyrekcja szkoły Nauczyciele Wychowawcy klas Pracownicy Rodzice Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog
5	Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich	- uczeń prezentuje postawy patriotyczne - uczeń kultywuje tradycje narodowe i przywiązanie do ziemi rodzinnej - uczeń jest tolerancyjny wobec innych narodowości i religii.	- okolicznościowe uroczystości szkolne - akademie szkolne (ceremoniał szkolny) - gazetki, wystawy - prelekcje - konkursy - filmy - lekcje wychowawcze	Wychowawcy Nauczyciele Opiekun SU
6	Uczenie samorządności i demokracji. Kształtowanie postaw	- uczeń rozumie ideę samorządności - uczeń angażuje się w prace na rzecz klasy, szkoły i środowiska - uczeń zna mechanizmy demokratyczne i rozumie zasady ich funkcjonowania	- praca SU - działalność szkolnego koła PCK - udział w wyborach samorządowych - wolontariat - udział w akcjach charytatywnych	Wychowawcy Nauczyciele Opiekun SU

	prospołecznych	w państwie prawa - uczeń jest zapoznany z prawami dziecka ucznia, człowieka i obywatela - uczeń jest przygotowany do roli odpowiedzialnego współgospodarza regionu oraz kraju - uczeń bierze udział w przedsięwzięciach na rzecz drugiego człowieka.	- udostępnienie informacji w gablotach szkolnych - plakaty, ulotki, itp.	
7	Edukacja środowiskowa i regionalna	- uczeń zna historię swojej „Małej Ojczyzny”, czyli miasta i regionu - uczeń zapoznał się z dziedzictwem kulturalnym regionu.	- wycieczki przedmiotowe - udział w imprezach kulturalnych - wystawy i gazetki - prelekcje - pogadanki - filmy - spektakle teatralne	
8	Wychowanie proeuropejskie	- uczeń zna historię kontynentu i historię rozwoju idei europejskich - uczeń zna dziedzictwo kulturalne Europy będące fundamentem rozwoju kultur narodowych - uczeń zna instytucje europejskie i rozumie zasady ich funkcjonowania - uczeń doskonali umiejętności nawiązywania współpracy europejskiej na poziomie indywidualnym i grupowym	- pogadanki i dyskusje na lekcjach wychowawczych - prelekcje - wystawy, gazetki - udział w obchodach szkolnych (Dzień Języków Europejskich)	Wychowawcy Nauczyciele Opiekun SU
9	Kształtowanie postawy	- uczeń zna i rozumie różnice pomiędzy ludźmi, wynikające ze specyficznych sytuacji w jakich	- rozmowy i pogadanki na lekcjach wychowawczych	Wychowawcy Nauczyciele

	empatii i solidaryzowania się z drugim człowiekiem	znajduje się człowiek - uczeń rozumie pojęcie akceptacji i tolerancji - uczeń uczy się odróżniać dobro od zła - uczeń jest wrażliwy na nieszczęście i cierpienie drugiego człowieka - rozumie potrzebę niesienia pomocy innym.	- pomoc w środowisku klasowym - udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę i inne placówki (PCK, wolontariat, itp.)	Opiekun SU Opiekunowie PCK i wolontariatu
10	Profilaktyka zachowań ryzykownych i patologii społecznych.	- uczeń preferuje zdrowy styl życia - uczeń zna ryzyko i zagrożenia wchodzenia w niebezpieczne sytuacje, używania substancji psychoaktywnych - uczeń jest przygotowany do uczestniczenia w życiu społecznym opartym na przestrzeganiu norm i respektowaniu przyjętych wartości.	- zajęcia profilaktyczne z policjantem - tematyka godzin wychowawczych - zajęcia profilaktyczne ze specjalistami	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog szkolny
11	Rozwijanie zainteresowań uczniów	- uczeń zna swoje zainteresowania - uczeń efektywnie planuje swój czas wolny - uczeń pogłębia zainteresowania, poszerza wiedzę i umiejętności przez rozwijanie swoich talentów i hobby - uczeń potrafi korzystać z zasobów bibliotecznych - uczeń korzysta z oferty zajęć pozalekcyjnych.	- pogadanki, dyskusje i rozmowy z wychowawcą, - działalność klubów młodzieżowych, - udział w zajęciach pozalekcyjnych, - udział w wycieczkach szkolnych i innych wyjściach - uczestnictwo w konkursach i olimpiadach szkolnych i poza szkolnych, - współpraca z instytucjami kulturalnymi (biblioteka, teatr, kino, filharmonia), - promowanie osiągnięć uczniów	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Organizatorzy konkursów

			w gablotach i gazetkach szkolnych	
12	Uczenie świadomego kontaktu z kulturą, rozbudzanie wrażliwości estetycznej	- uczeń uczestniczy w życiu kulturalnym, obcuje z kulturą wyższą, jest świadomym odbiorcą kultury masowej.	- tematyka godzin wychowawczych - współpraca z Domem Kultury, biblioteką - wyjazdy do filharmonii, teatru, opery, kina, muzeum	Dyrekcja wychowawcy
13	Ukierunkowanie na dalsze kształcenie się i przygotowanie do wejścia na rynek pracy	- uczeń potrafi dokonać autorefleksji na temat swoich umiejętności, uzdolnień, wiedzy, zainteresowań, oczekiwań i planów życiowych - potrafi zaplanować swoją ścieżkę edukacyjną i zawodową - potrafi podejmować decyzje związane ze sztuką planowania, argumentowania, analizowania alternatyw, hierarchizowania celów.	- lekcje wychowawcze; - programy realizowane w ramach środków pozyskiwanych z Unii Europejskiej - Salon Maturzystów - giełdy pracy - wycieczki edukacyjne - praktyki zawodowe - kontakty z pracodawcami i zakładami pracy - wycieczki edukacyjne - konkursy i olimpiady - targi przemysłowe	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog
14	Wychowanie do życia w rodzinie	- uczeń potrafi pokonać trudną drogę ku dorosłości - rozumie znaczenie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka - rozumie i jest przygotowany do okresu dojrzewania i pozytywnego przyjęcia zmian związanych z rozwojem fizycznym i psychicznym - pozytywnie odbiera swoją płciowość.	- lekcje wychowawcze - lekcje wychowania do życia w rodzinie - lekcje religii - zajęcia profilaktyczne - konkursy - akcje społeczne	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog szkolny Pedagog specjalny

				Psycholog
15	Kształtowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, m. in. poprzez rozwój kultury fizycznej, turystykę oraz propagowanie zachowań prospołecznych i ekologii	- uczeń zdobywa i utrwała wiedzę potrzebną do podejmowania świadomej i systematycznej aktywności fizycznej jako warunku prowadzenia zdrowego stylu życia - uczeń przygotowany jest do uczestnictwa w różnorodnych formach aktywności ruchowej - uczeń świadomie rozwija i doskonali indywidualne zainteresowania - uczeń kształtuje postawę społeczną na podstawie takich wartości jak: wytrwałość, systematyczność, odpowiedzialność, samodyscyplina, szacunek do przeciwnika, „czysta gra”, umiejętność właściwego zachowania w sytuacjach zwycięstwa i porażki - uczeń posiada wiedzę dotyczącą zachowań prozdrowotnych, potrafi szanować własne zdrowie poprzez higienę osobistą i zdrowe odżywianie - uczeń kształtuje silną wolę i umiejętność odmawiania (walka z nałogami) - uczeń posiada poczucie moralnej odpowiedzialności za otaczające nas środowisko przyrodnicze i społeczne, pogłębia wiedzę z zakresu ekologii - uczeń potrafi dostrzegać zagrożenia współczesnego świata.	- rozmowy i dyskusje na godzinach z wychowawcą, - udział w sportowych zajęciach pozalekcyjnych i wycieczkach klasowych oraz innych wyjściach, - uczestnictwo w zawodach, konkursach i olimpiadach, - udział w przedsięwzięciach szkoły na rzecz ochrony środowiska, (obchody Dnia Ziemi)	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog
16	Motywowanie uczniów do sukcesu szkolnego na miarę	- uczeń jest aktywny, dociekliwy i chętny do nauki - uczeń podejmuje nowe wyzwania, wytrwale dąży do celu i nie zraża się niepowodzeniami	- stosowanie aktywnych metod nauczania - dostosowanie wymagań do maksymalnych możliwości ucznia	Wychowawcy Nauczyciele poszczególnych przedmiotów

	swoich możliwości - uczeń rozumie przydatność zdobytej wiedzy i umiejętności w dalszym kształceniu i w pracy zawodowej - uczeń ma poczucie własnej wartości, zna swoje mocne strony i potrafi je wykorzystać, dążąc do sukcesu szkolnego - uczeń rozwija swoje zainteresowania i pasje.	- oferta zajęć wyrównawczych, rozszerzających i pozalekcyjnych - promocja i nagradzanie sukcesów uczniowskich - rozwijanie zainteresowań uczniowskich m.in. poprzez motywowanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, występach artystycznych i rozgrywkach sportowych - indywidualne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne - doradztwo zawodowe - stypendia, nagrody i inne motywatory	Pedagog szkolny
--	--	---	-----------------

VII. PROPOZYCJE TEMATÓW GODZIN Z WYCHOWAWCĄ

Typ szkoły	Zadania	Tematy	Klasa	Uwagi
Wszystkie typy szkoły	1. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych	1) Znam swoje prawa i obowiązki – statut, kryteria wystawiania ocen przedmiotowych i z zachowania. 2) Zagrożenia adolescencyjne (cyberprzemoc, antagonizmy na tle kibicowskim, wandalizm) 3) Zasady prawidłowego komunikowania się	1,2,3,4,5	
		1) Znam swoje prawa i obowiązki – pojęcie prawa naturalnego, zwyczajowego, moralnego. 2) Empatia i tolerancja – czym są?	1,2,3,4,	
		1) Osiągam pełnoletniość – co to znaczy?	3	
		1) Jestem uczestnikiem ruchu drogowego – zachowuję się bezpiecznie, Znam zasady ruchu drogowego	3,4	
		1) Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu wizyjnego dla zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki	1,2,3,4	
		2) Zasady bezpiecznego zachowania się na wycieczkach, szczególnie górskich 3) Zagrożenie pożarowe- zasady ewakuacji 4) Procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych 5) Przemoc i cyberprzemoc	1,2,3,4,	
Wszystkie typy	2. Organizacja pomocy psychologiczno-	1) Znam i rozumiem zasady organizowania pomocy psychologiczno-	1,2	

szkoły	pedagogicznej	pedagogicznej na terenie mojej szkoły 2) ”Nie dlatego brakuje nam odwagi, iż rzeczy są trudne; to rzeczy są trudne, dlatego, że brakuje nam odwagi”. Jak radzić sobie z trudnościami? 3) Dzisiaj jestem najlepszą wersją siebie, ale jutro na pewno będę lepszy. 4) Odkrywając własne negatywne stereotypy i uprzedzenia oraz walcząc z nimi, robię pierwszy krok do zmiany świata	1,2,3,4,5	
Wszystkie typy szkoły	3. Budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami, pomiędzy szkołą a domem rodzinnym	1) Moja szkoła, moja klasa. 2) Poznaję topografię szkoły, jej organizację oraz organizację roku szkolnego. 3) Nieznajomość prawa nie jest usprawiedliwieniem mojego postępowania, dlatego zapoznałem się z dokumentami regulującymi pracę szkoły. 4) Moje prawa i obowiązki jako ucznia, dziecka, obywatela. 5) Przygotowuję i uczestniczę w zebraniu informacyjnym dla rodziców. 6) Mój rodzic w mojej szkole – szkoła jako środowisko współpracy pomiędzy szkołą a rodziną ucznia.	1,2,3,4,	
Wszystkie typy szkoły	4. Kształtowanie pożądanych postaw i zachowań uczniów	1) Anioły i demony ze szkolnej ławki- na czym polegają różnice indywidualne. 2) Inteligencja jako zdolność uczenia się, przystosowania do nowych warunków, myślenia abstrakcyjnego. 3) Pojęcie i typy inteligencji. 4) Różnię się od innych, bo mam swój temperament. 5) Moja osobowość pozwala mi na dokonywanie indywidualnych, przemyślanych wyborów. 6) Przez całe życie poznaję siebie - moje mocne i słabe strony. 7) Potrafię komunikować swoje myśli, uczucia, poglądy. a. Zasady dobrej komunikacji interpersonalnej.	1,2,3,4,	

		b. Bariery w prawidłowej komunikacji międzyludzkiej. c. Jestem asertywny- co to znaczy? d. Mediacje i negocjacje- jako jedne z form rozwiązywania sytuacji trudnych. 8) Kultura dnia codziennego- kultura słowa. 9) Wulgaryzmy- czy wulgaryzm słowny prezentowany przeze mnie źle świadczy o moich rodzicach? 10) Zasady dobrego zachowania w miejscach publicznych. 11) Savoir vivre w codziennych relacjach interpersonalnych Sytuacje trudne – strategie ich rozwiązywania. 12) Stres jako stan gotowości organizmu do działania. 13) Stres pod kontrolą- metody radzenia sobie z nim. 14) Znaczenie czasu i jego organizacja. 15) Wyznaczanie celów życiowych dalszych i bliższych 16) Zespół – etapy jego powstawania. 17) Zasady pracy indywidualnej i zespołowej - ustalenie jasnych zasad wzajemnej współpracy w zespole klasowym – opracowanie i podpisanie kontraktu klasowego. 18) Potrafię się prawidłowo uczyć. a. Rozpoznaję swój styl uczenia się. b. Rozumiem na czym polega efektywna nauka - techniki efektywnego uczenia się, krzywa zapominania. 19) Jestem dobrym kolegą, koleżanką. 20) Samoocena po I i II semestrze.		
Wszystkie typy szkoły	5. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich	1) Rola tradycji w budowaniu tożsamości człowieka. 2) „Mnie ta ziemia od innych droższa”– jestem dumny, że jestem Polakiem. 3) Tradycja Bożonarodzeniowa – Wigilia klasowa. 4) Tradycje Świąt Wielkanocnych. 5) Rola tradycji w budowaniu tożsamości człowieka. 6) Historia ZS nr 3.	1,2.3.4	

		7) Prawo do azylu – co o tym sądzisz? 8) Problem repatriacji Polaków wysiedlonych przymusowo z ziem polskich.		
Wszystkie typy szkoły	6. Uczenie samorządności i demokracji. Kształtowanie postaw prospołecznych	1) Potrzeba i planowanie działań na rzecz społeczności klasowej i szkolnej. 2) Prawybory do samorządu lokalnego. 3) Prawa człowieka w świetle dokumentów międzynarodowych.	1,2,3,4,5	
Wszystkie typy szkoły	7. Edukacja środowiskowa i regionalna	1) Dziedzictwo kulturalne regionu (miejscowe podania, przysłowia, folklor, gwara). 2) Lokalne i regionalne tradycje, obyczaje, święta. 3) „Moje miasto – moja mała ojczyzna. 4) „Tarnobrzeg – dawniej i dziś”	1,2,3,4,5	
Wszystkie typy szkoły	8. Wychowanie proeuropejskie	1) Polska w zjednoczonej Europie. 2) Jestem Polakiem, więc Europejczykiem. 3) Europę mamy jedną – rola Europy Wschodniej w procesie kształtowania się kultury europejskiej. 4) Nasz Region w Unii Europejskiej	1,2,3,4,5	
Wszystkie typy szkoły	9. Kształtowanie postawy empatii i solidaryzowania się	1) Czy dawać coś/ pomagać drugiemu człowiekowi oznacza, że mogę czuć się szczęśliwy? 2) Jestem wrażliwy, więc pomagam.	1,2,3,4	

	z drugim człowiekiem	3) Rozumienie pojęcia „Żyj tak, byś nie musiał się wstydzić za swe czyny”. 4) Nie jestem egoistą. 5) Dowód miłości- czy na pewno potrzebny? Umiejętność okazywania troski drugiemu człowiekowi.		
Wszystkie typy szkoły	10) Profilaktyka zachowań ryzykownych i patologii społecznych.	1) Subkultury i sekty – jak je rozpoznać i ustrzec się zagrożenia? 2) Szkodliwość palenia tytoniu. 3) Jaką cenę człowiek płaci ulegając nałogom? 4) Dopalacze nie są ci potrzebne.	1,2,3,4,5	
		5) Wolność a niezależność (od nałogów, snobizmu, złego wpływu) 6) Narkomania – co traci człowiek uzależniony od środków psychoaktywnych? 7) AIDS i HIV – drogi zakażenia. 8) Rodzina ostoją prawidłowego rozwoju społecznego. 9) Sens życia – „być czy mieć?” 10) Uzależnienie od komputera a życie rodzinne, zawodowe, społeczne. 11) Niezależność a obowiązki rodzinne, społeczne, zawodowe. 12) Współuzależnienie – jak sobie z nim radzić, gdzie szukać pomocy? 13) Uzależnienia – alkohol i narkotyki. 14) Zaburzenia odżywiania. 15) Zaburzenia emocjonalne. 16) jak sformułować klasowe zasady przeciwko przemocy.	1,2,3,4,5	
Wszystkie typy	11) Rozwijanie zainteresowań uczniów	1) Sposoby spędzenia czasu wolnego- zainteresowania, talenty, hobby.	1,2,3,4	

szkoły		2) „Carpe diem”, czyli o kulturze wolnego czasu. 3) Moje mocne i słabe strony. 4) Jaki chcę być i co mogę zmienić w swoim życiu? Jakie cechy charakteru powinienem kształtować, aby być szczęśliwym człowiekiem.		
Wszystkie typy szkoły	12) Uczenie świadomego kontaktu z kulturą, rozbudzanie wrażliwości estetycznej	1) Korzenie kultury europejskiej. 2) Szlakiem polskich zabytków. 3) To warto zobaczyć w Polsce – planujemy wycieczkę klasową. 4) Moje zainteresowania kulturalne. 5) Tę książkę warto przeczytać. 6) Porozmawiajmy o muzyce młodzieżowej.	1,2,3,4,5	
Wszystkie typy szkoły		1) Sylwetki wybitnych twórców kultury polskiej. 2) Polscy laureaci nagrody nobla. 3) Instytucje kulturalne w Tarnobrzegu. Twórcy kultury w naszym regionie. 4) Film, który warto zobaczyć. 5) Kultura wyższa - czym jest? 6) Sztuka i tradycje ludowe – powrót do korzeni. 7) Sztuka współczesna w architekturze, malarstwie, twórczości artystycznej. 8) Muzyka klasyczna – rozrywka tylko dla melomanów?	1,2,3,4,5	
	13) Ukierunkowanie na dalsze kształcenie się i przygotowanie do wejścia na rynek pracy	1) Rodzinne drzewo zawodowe. 2) Skłonności i zainteresowania zawodowe. 3) Typ osobowości a grupa zawodowa. 4) Uzdolnienia, wiadomości i umiejętności, uwarunkowania rodzinne, zdrowotne – czynniki warunkujące wybór dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej. 5) Podstawowe umiejętności kluczowe niezbędne na rynku edukacyjnym i rynku pracy. 6) Aktualna sytuacja na rynku pracy i edukacyjnym.	1,2,3,4,5	

		7) Zawody przyszłości i potrzeba ustawicznego doskonalenia się. 8) Aktywne poruszanie się na rynku pracy – dokumenty aplikacyjne, rozmowa kwalifikacyjna, rozmowa telefoniczna, negocjacje warunków pracy, negocjacje płacowe. 9) Wymagania europejskiego rynku pracy – EURES		
Wszystkie typy szkoły	14) Wychowanie do życia w rodzinie	1) Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. 2) Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. 3) Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie, konflikty i ich rozwiązywanie. 4) Macierzyństwo i ojcostwo. Podstawowa wiedza dotycząca budowy i funkcjonowania układu rozrodczego człowieka. 5) Ciąża, rozwój płodu, poród, przyjęcie dziecka jako nowego członka rodziny. 6) Identyfikacja z własną płcią. Akceptacja i szacunek dla ciała. 7) Zmiany fizyczne i psychiczne okresu dojrzewania, zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju. 8) Higiena okresu dojrzewania. 9) Prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa; postawy asertywne. 10) Istota koleżeństwa i przyjaźni, wzajemny szacunek, udzielanie sobie pomocy, współpraca, empatia. 11) Miłość i jej rodzaje. 12) Instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny. 13) Odpowiedzialność za własny rozwój. Samowychowanie.	1,2,3,4,5	

	potrzeb	5) Mój największy sukces. 6) Prezentujemy swoje hobby i pasje. 7) Konkurs klasowych talentów, przygotowanie do szkolnego konkursu. 8) Podstawy samokształcenia. 9) Dlaczego warto się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania oraz pasje?		
--	----------------	--	--	--

VIII. EWALUACJA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY

Ewaluacji podlega funkcjonowanie w/w programu w Zespole Szkół nr 3 im. gen. Wł. Sikorskiego w Tarnobrzegu. Celem ewaluacji będzie określenie efektywności działań programu profilaktyczno - wychowawczego. Za monitorowanie ewaluacji odpowiedzialny jest zespół wychowawczy, który jeden raz w roku szkolnym przedstawia efekty pracy wychowawczo-opiekuńczej szkoły na konferencjach plenarnych Rady Pedagogicznej i posiedzeniach Rady Rodziców.

Informacje potrzebne do ewaluacji zbierane będą w różny sposób:

- analiza dokumentów klasowych
- obserwacja i ocena zachowania
- sondaże diagnostyczne (ankiety)
- analiza wytworów pracy
- obserwacja dokonań uczniów
- wywiad
- sondaż wśród uczniów, nauczycieli i rodziców
- studium przypadku

Ewaluacja w/w programu będzie podstawą do opracowania poprawy efektywności wychowania.

Program profilaktyczno-wychowawczy szkoły został zatwierdzony przez Radę Rodziców oraz Radę Pedagogiczną w dniu.....

Dyrektor szkoły

Rada Rodziców

.....

.....